

Міністерство охорони здоров'я України
Донецький національний медичний університет
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармації та фармакології

ВСТУП У ФАРМАЦІЮ З ОЗНАЙОМЧОЮ ПРАКТИКОЮ СИЛАБУС

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»
Освітня програма	«Фармація»
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Розробник/и	Віктор Миколайович Хоменко, завідувач кафедри фармації та фармакології, д-р.фарм.наук., професор. Катерина Олександрівна Царьова, канд.фарм.наук, асистент кафедри фармації та фармакології.
Затвердження	рішенням кафедри, протокол № 2 від 1.09.2021р. вченою радою фармацевтичного факультету, протокол №1 від 15.11.2021р
Візування	Завідувач кафедри, Хоменко В.М. Гарант ОП Хоменко В.М. Декан факультету Гуторов О.І.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВСТУП У ФАРМАЦІЮ З ОЗНАЙОМЧОЮ ПРАКТИКОЮ

Рік навчання та навчальний семестр: 1 рік навчання, 1 семестр.

Загальне навантаження: 3 кредити ECTS

Аудиторне навантаження: очна - 45 годин, заочна – 11 годин

Самостійна робота здобувачів: очна - 45 годин, заочна – 79 годин

Форми підсумкового контролю: залік

Мова викладання: українська

Інформація про викладача

Віктор Миколайович Хоменко, завідувач кафедри фармації та фармакології, д-р.фарм.наук., професор.

Катерина Олександрівна Царьова, канд.фарм.наук, асистент кафедри фармації та фармакології.

Наталія Ігорівна Штучна, асистент кафедри фармації та фармакології.

Інструменти комунікації

З усіма питаннями, зауваженнями та пропозиціями, стосовно викладання та вивчення дисципліни, просимо надіслати листи на наступну електронну пошту: n.i.shtuchna@dnmu.edu.ua, k.o.tsarova@dnmu.edu.ua та/ або v.m.khomenko@dnmu.edu.ua та/ або khomenko_donnmu@ukr.net

Призначення навчальної дисципліни

Вступ у фармацію з ознайомчою практикою надає майбутнім провізорам теоретичні основи, а також професійно важливі навички з історії медицини та лікознавства на різних етапах розвитку суспільства, основних етапів становлення та розвитку фармацевтичної науки і практики в Україні, сучасних напрямків розвитку фармацевтичної галузі та професійної діяльності в Україні й за кордоном.

Мета та завдання

Основна мета - сформувати у студентів знання історії розвитку фармації і аптечної справи, ознайомити студентів з історією фармацевтичної науки та практики, сформувати теоретичні основи та професійні навички щодо організації забезпечення лікарськими засобами населення, знання основ належної аптечної практики, сформувати первинні професійні знання щодо вимог до виробничої діяльності аптек, правил техніки безпеки та санітарно-протиепідемічного режиму виробничого відділу аптеки.

Завданнями дисципліни є – отримання знань щодо становлення медицини і лікознавства на різних етапах історичного розвитку, принципів фармацевтичного забезпечення населення, основних завдань, функцій та структури аптек, організацій та забезпечення санітарного режиму в аптеці, основних нормативно-правових та законодавчих актів України, що регламентують діяльність аптек, основних вимог НАП до виготовлення стерильних та нестерильних лікарських засобів в умовах аптек.

Компетентності та очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати стандартні та нестандартні спеціалізовані завдання та прикладні галузеві фармацевтичні проблеми діяльності, використовуючи положення, теорії та методи фундаментальних біологічних, хімічних, медичних, технологічних, біофармацевтичних, соціальних та економічних наук; поєднувати знання та розв'язувати складні питання, формулювати ідеї за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовувати для фахових та не фахових слухачів.

Загальні компетенції:

ЗК 1. Здатність до соціальної відповідальності та громадянсько свідомої діяльності.

ЗК 4. Здатність до розуміння дисциплінарного діапазону знань та фахової діяльності.

ЗК 12. Здатність втілювати знання на практиці, приймати рішення та судження, що обґрунтовані системою знань.

Фахові компетенції:

ФК 8. Здатність організувати діяльність аптечного закладу із забезпечення населення, закладів

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

охорони здоров'я, підприємств установ та організацій лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту з впровадженням відповідних систем звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог чинного законодавства, положень Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товарознавчий аналіз та вести адміністративне діловодство.

ФК 14. Здатність провадити виробничу діяльність аптек з екстемпорального виготовлення лікарських засобів у різноманітних лікарських формах, включаючи обґрунтування технології та вибір активних фармацевтичних інгредієнтів, їх доз та фізико-хімічної взаємодії, допоміжних матеріалів, пакування відповідно до стандартів.

Результати навчання	Методи викладання	Форми оцінювання
ПРН 1. Реалізовувати соціальну взаємодію, під час виконання професійних обов'язків, основу на гуманістичних і етичних принципах; розуміти соціальну значущість фармацевтичної допомоги для здоров'я населення.	Практичні заняття, робота у групах	Усне опитування, колегіальна оцінка.
ПРН 2. Застосовувати загальні та фахові знання з освітніх компонентів при роботі у фармацевтичних установах.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.	Усне опитування, тестування, модульні контрольні роботи.
ПРН 6. Приймати рішення і надавати фахову інформацію аргументовано, нести відповідальність за них у типових і нетипових професійних ситуаціях; дотримуватися принципів фармацевтичної та медичної етики та деонтології.	Практичні заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.	Колегіальна оцінка.
ПРН 17. Використовувати доказові дані лабораторних, доклінічних, клінічних, постмаркетингових досліджень задля здійснення контролювання ефективності та безпеки при застосуванні лікарських засобів.	Практичні заняття, консультації.	Усне опитування, тестування.
ПРН 19. Передбачати та визначати вплив зовнішніх факторів на якість лікарських засобів та споживчі характеристики інших товарів аптечного асортименту під час їх транспортування, зберігання та відпуску.	Практичні заняття, консультації.	Усне опитування, тестування.
ПРН 20. Залучати фахівців до комплексу проведення організаційно-управлінських заходів, здійснювати всі види адміністративного діловодства, товарознавчого аналізу під час забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.	Усне опитування, тестування, модульні контрольні роботи.

товарами аптечного асортименту.

Політика навчальної дисципліни:

- Відвідувати аудиторні заняття вчасно та бути присутніми протягом всього терміну їх проведення. (можлива індивідуальна освітня траєкторія здобувача).
- Діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.
- Самостійно виконувати навчальні завдання та коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень.
- Самостійно виконувати контрольні завдання та не використовувати джерела інформації, не зазначені викладачем.

Зміст навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього (очна/заочна)	у тому числі				
Л (очна/заочна)		сем	лаб	п.з (очна/заочна)	с.р. (очна/заочна)	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Історія медицини та лікознавства на різних етапах розвитку суспільства.						
Тема 1. Введення в спеціальність.	9/6	2/-	-	-	3/-	4/6
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку медицини та фармації.	8/6	2/-	-	-	2/-	4/6
Тема 3. Становлення та розвиток фармації в Україні на початку ХХ століття. Розвиток фармацевтичної науки і практики. Сучасні напрямки розвитку фармацевтичної галузі та професійної діяльності в Україні й за кордоном.	11/10	1/1	-	-	6/2	4/7
Змістовий модуль 2. Організація фармацевтичного забезпечення населення. Організація роботи аптеки як закладу охорони здоров'я						
Тема 4. Аптека як заклад охорони здоров'я	8/6	1/-	-	-	4/-	3/6
Тема 5. Організація рецептурного відпуску лікарських засобів	7/8	2/1	-	-	6/3	6/12
Тема 6. Організація безрецептурного відпуску лікарських засобів	7/8		-	-		
Тема 7. Організація виготовлення і контролю якості екстемпоральних лікарських засобів	8/7	1/-	-	-	3/-	4/7
Змістовий модуль 3. Загальні вимоги до виготовлення лікарських засобів в умовах аптек						
Тема 8. Нормативно-правові та законодавчі акти України щодо виробничої діяльності та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптек.	8/8	1/1	-	-	3/-	4/7
Тема 9. Одержання води очищеної, контроль її якості та умови зберігання. Таро-пакувальні матеріали аптек.	6/7	-/-	-	-	2/-	4/7
Тема 10. Дозування, фасування, пакування і оформлення до відпуску	6/8,5	-/-	-	-	2/3	8/14

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

твердих лікарських засобів.						
Тема 11. Дозування, фасування, пакування і оформлення до відпуску рідких лікарських засобів.	6/8,5	-/-	-	-		
Тема 12. Дозування, фасування, пакування і оформлення до відпуску м'яких лікарських засобів.	6/7	-/-	-	-	2/-	4/7
Усього годин	90/90	10/3	-	-	35/8	45/79

Система оцінювання.

На кожному практичному занятті здобувач повинен отримати оцінку з кожного виду робіт за наступною шкалою та критеріями:

«відмінно»: 5 балів	здобувач вищої освіти відмінно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
«добре»: 4 бали	здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має достатні практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у викладенні теоретичного змісту або під час аналізу продемонстрованих практичних навичок.
«задовільно» 3 бали	здобувач вищої освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, недостатньо оцінює факти та явища, що пов'язані з його майбутньою діяльністю.
«незадовільно» 2 бали	здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані

При недотриманні політики курсу оцінка може бути анульована та потребувати додаткового виконання роботи.

Оцінка з дисципліни визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок, опанованих при вивченні освітнього компонента, з урахуванням відгуку керівника практики від виробництва.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Перерахунок у бали здійснюється після останнього заняття, якщо модуль завершується заліком.

Перед заліком, на підставі оцінок за традиційною шкалою, виставлених під час вивчення модулів, обчислюється середнє арифметичне (СА) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми. Отримана величина конвертується у бал за багатобальною шкалою таким чином:

<i>Шкала</i>	<i>200 балів</i>
<i>Дисципліни, що завершуються ПК</i>	<i>СА : 5 x200</i>

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри (<https://dnmu.edu.ua/kafedra-farmacziyi-ta-farmakologivi/>)
2. Національна бібліотека імені В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Національного Фармацевтичного Університету <http://lib.nuph.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету <http://library.zsmu.edu.ua/>
5. Донецька обласна наукова медична бібліотека <http://donmb.dn.ua>
6. Електронний архів Національного фармацевтичного університету - nuph.edu.ua
7. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua>

Рекомендовані джерела

1. Історія медицини та фармації : навч. посіб. для студентів вищ.фармац. навч. закл. та фармац. ф-тів ВНЗ МОЗ України / А. А. Котвіцька, В. В. Горбаньов, О. О. Суріков та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 168 с.
2. Історія медицини та фармації / З. М.Мнушко. – Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2009. – 208 с.
3. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: навч. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А.С. Немченко. – Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник).
4. Організація фармацевтичного забезпечення населення: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, А.А. Котвіцька, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А.С. Немченко. – Х.: Авіста-ВЛТ, 2007. – 488 с.
5. Технологія ліків. Навчально-методичний посібник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.І.Тихонов, П.А.Логвін, С.О.Тихонова, О.В.Мазулін, Т.Г.Ярних, О.С.Шпичак, О.М.Котенко; За ред. О.І.Тихонова. – Х.: НФаУ, Оригінал, 2009. – 432 с.